

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Bokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

TELEFON št. 201.

St. 68.

V Gorici, v soboto dne 30. avgusta 1913.

Leto XIV.**Smešni obziri.**

O znanih štirih odlokih c. kr. na mestništva v Trstu so tudi naši listi že poročali obširno. Sicer so nam narodni nasprotniki takoj očitali, da se Slovenci veselimo tega dejstva samo zato, ker hočemo in pričakujemo mi od tega kako korist. Bolj neumnih besedi pač ni vtegnil nikdo napisati in tisti ljudje, ki tako pisarijo ne poznajo ne naših primorskih razmer na sploh, ne naših narodnih posebe. Mi pač ne moremo nikdar računati na to, da bi laški magistrat v Trstu sprejel v službo Slovence. Taki optimisti pač nismo bili nikoli in take nojevske politike nismo marali nikdar. Mi prav dobro vemo, da mi Slovenci na Primorskem ne bomo imeli od nove odredbe v Trstu prav nikake koristi, a imeli jo bodo gotovo naši avstrijski Lahi, toraj Avstrije, in ti so nam na vsak način bližji kot pa Lahi iz kraljestva. To je vendar jasno in očitno! Vsaka država je vendar dolžna skrbeti v prvi vrsti za svoje ljudi in šele v slučaju najhujšega pomankanja naj se pokliče kakega tujca. To se zgodi n. pr. na vseučiliščih, kjer ne zadostuje navadno srednje znanje, ampak kaj več. Tam razne države nastavijo tudi tuje državljanje, a le radi njih posebnih zmožnosti, ne pa zato ker so ravno tujci. V Trstu se je godilo tako, da je odjedel marsikdo našim domaćinom dober kruh edino zato, ker je bil iz Italije doma, ne zato, ker je bil morada kak poseben strokovnjak.

Mislimo, da je stvar vsakomur jasna in vsak pošten Avstrijec mora biti s temi odloki c. kr. namestništa zadovoljen. To stališče zavzemamo tudi mi in zato se nam prav posebno bedasto zdi, ako se zaganjajo nekateri nemški listi sedaj v c. kr. namestnika, češ, da je on hotel nam, Slovencem, s tem napraviti uslugo. Da o tem ni govora, to smo pokazali že zgoraj.

Toda Nemci, takozvani stebri države, so šli še dalje in na nekem zborovanju v Trstu so skupno z Lahi protestirali proti c. kr. namestniku in njegovim odlokom. Poščeno se je odlikoval neki privatni uradnik Hoenig, ki je izjavil, da hočejo vsi nemški privavn uradniki podpirati Lahe proti namestniku. Posebno so očitali ti razgreti gospodje cesarskemu namestniku, da se je premalo oziral na naše laške sosedje, da ni postopal humanno in druge podobne stvari, ki nimajo s politiko najmanjšega opravka. Da so tržaški Nemci tako hitro stopili proti namestniku, to se nam zdi precej umljivo, ker ti ljudje zatajijo kakor smo že večkrat rekli, vsak avstrijski interes, da le lahko škodujejo nam avstrijskim Slovencem. Toda poleg tega se je oglasil tudi znani nemški poslanec dr. Steinwender, ki piše v istem smislu kot kriče nemški protestniki v Trstu. Z eno besedo lahko rečemo: naši avstrijski Nemci, da o Lahih niti ne govorimo, zahtevajo velikanske obzire do laških podanikov iz kraljestva, češ, sedaj so med Avstrijo in Italijo tako prijateljske razmere, da je škoda, ako se kaj greši v tem oziru. Ako bi biti ti obziri res potrebni, potem bi mi ne rekli nič, a nam se zdi vse to pretirano in smešno. Mi naj bi imeli vedno velikanske obzire do Lahov, Lah pa do nas nikoli. Ne vemo, ali nekateri gospodje, ki se študijo med politike, res ne bero nobenega laškega lista iz kraljestva, ali pa se jim zdi, da ni uredno se

na take stvari ozirati. Nekateri naši precej merodajni avstrijski listi imajo tudi lepo navado, da ne prinesejo nikoli nobene stvari iz laških listov, ako je pisano proti Avstriji. Potem trdijo seveda razni politični velikani, da se ni nič zgodilo, ker v »Freie Presse« ni bilo o tem nič pisano. Za časa balkanskega boja, ko smo mi bili oboroženi do zob proti Srbiji, je prišlo par takih stvari na dan, ki so bile naperjene naravnost proti nam. Že pokojni Crispi ni poznal v tem oziru posebne molčečnosti in večkrat je zagodeł tako glasno svojo pesem, da jo je bilo slišati daleč na okoli. Zadnji dogodki glede Valone tudi niso bili taki, da bi se morali mi ravno hvaliti, kar je gotovo še v dobrem spominu. Takrat laška politika ni imela nikakih obzirov do naše države in prej kot na zavezničo so Lahi gledali nase. Pri nesbi moralno biti nekako narobe, tako hočejo celo Nemci, opora in temelj države, kakor se oni tako radi imenujejo. Kako upravičena je njih politika in njih protesti proti princu Hohenlohe, to nam najbolj kaže par besed, ki jih čitamo ravno te dni v beneškem listu »Gazzetta di Venezia«, katerega bi priporočali tistim nemškim petelinom v Trstu prav toplo. Dne 26. avgusta 1913 primaša omenjeni list poročilo laškega društva »Dante Alighieri« in omenja med drugimi tudi njegovo delovanje: »nelle terre irredente, ossia nel Trentino, nell'Istria e Gorizia e nella Dalmatia«. Tako piše laški list zavezne države o naših deželah, in tržaški Nemci hočejo imeti obzirnosti do laških podanikov z ozirom na »prijateljske in iskrene« odnošaje. Zakaj nemški listi zamolčujejo take stvari? Ali ne bi bilo bolje, da jih objavijo in pojasnijo to zadevo?

Mislimo, da smo mi do sedaj imeli še vedno preveč obzirnosti do laške gospode, ki je ni zaslужila. Popolnomu v interesu avstrijskih državljanov je tedaj bilo, ako je tržaški namestnik enkrat v tem oziru odločno nastopil. Ako ta stvar Nemcem ni po godi, naj gredo kar črez mejo, tam doli jim bodo gotovo prav »obzirno« postregli.

Poštenost „Novega časa“.

»Pr. L.« je pisal v predz. štev. sledeče: »Politika »N. Č.« ni za ta svet, temež za s o d n i d a n, takrat bo Bog ločil definitivno ovce od kozlov, t a k r a t s e bo glasilo: »poberite se!« sedaj na svetu pa še Bog vabi: »pridite k meni!« in bi moral biti pač vsak resnično krščanski človek vesel, ako tudi drugi v krščanskem smislu delujejo in ne še teh na tak način vzbijati!« — Govori se o starostrujarjih in o novostrujarjih. — Najprej kupite si nekaj kvintolov »miru« potem še le berite nadalje!

Nato odgovarja »N. Č.« pod naslovom: »Pridigarjem ljubezni do bližnjega« sledeče: »trdi (»Pr. L.«), da se bo smelo še le na sodnji dan ovce od kozlov ločiti in da se bo še le tedaj glasilo: »Poberite se...« in s tem hoče reči, da moramo tu na zemlji z ljubezni objemati tiste, ki napadajo načela katoliške cerkve, ki zavajajo ljude v m o r a l n o propast, poslušati in moramo z ginalivo pobožnostjo take ljudi, pustiti, da jih tudi ljude posluša in njih nauke sprejema ter ž njimi vred k i l e v e č e katoliško cerkev ter

se pogreza v nemoralno življenje.«

Poštenost in verodostojnost »N. Č.« bodi s tem pribita — vse bravec »Pr. L.« pa za pričo, kedaj so mogli iz »Pr. L.« kaj takega posneti?

Ako je »N. Č.« tako »pogumen« — kdo drugi bi rekel drugače —, da jo tako zavije še tedaj, ke imamo dokaz zavijanja tiskan v roki, si bo vsak lahko predstavljal, koliko jim bo verjeti, ko bodo pisali o drugih stvareh; kaj se hoče? Najbrže je to novostrujarsko razlaganje osme zapovedi božje!

Zaključna bilanca.

Kakor smo že omenili, se je sedaj obrnil ves nemški žolč skoro izključno proti Slovanom. Svoj čas so včasi dragi tukam še kakega Laha ali Frauezoza, danes pa to ni več v modi in edino Slovanc je treba pobijati. Z nekim posebnim veseljem so začeli ta boj nekateri avstrijski nemški listi posebno sedaj ob koncu balkanske vojske, ker nekaterim se zdi, da je slovanstvo identično z Bolgari in da so sedaj vsi Slovani poraženi in pobiti, kar pa ni res. Druga misel, ki veje iz nemških glasil, je še bolj nerodna kot prva. Dejstvo, da so Bulgari končali tako usodepolno svoje prej zmagovalne pohode proti Turkom, pripisujejo nekateri slab slovanski politiki. To je pa očitna neresnica. Slovenska politika je bila popolnoma prava. Čar je ravno o pravem času povedal, kaj je bilo treba storiti, toda žalibog se Bulgari niso ravnali po besedah iz Petrograda in so raje poslušali nemške sirsenske glasove, ki so jim obetali nemogoče stvari in nove dežele. In v tem oziru je seveda zavozila prav temeljito nemška politika, kajti ravno ona je obsedela na cedilu, ne pa slovanska. Tisto besediščje toraj, ki se širi po nemških listih o nesposobnosti slovanske diplomacije, tisto besediščje je brez vsake podlage. Nasprotno je resnica: slovenska politika je žela lepe vspehe, nemška pa ni doseglja nič, celo v Berolini so se oglasili proti nemško navdahnjeni politiki naših diplomatov. To so stvari, ki držijo. Posebno trdne dokaz za to je pa Srbija, ki gotovo ni prišla praznih rok iz balkanskega boja. Za nas in za celo monarhijo pravzaprav pride tudi edino ta država v poštev, kajti na Srbijo smo trgovsko najbolj navezani. Druge politike pa, razen trgovske, na Balkanu ne bomo vtegnili več zasnovati pri sedanjih razmerah.

Mi in Srbija smo si sosedje že od davnih časov. Nekaj smo bili celo lastniki tega dela Balkana, kakor še danes kaže vojvodski naslov, ki ga imajo naši cesarji. Včasi so bile razmere med nami in med Srbi naravnost prijateljske in naravnost neverjetno je, koliko so se moralni naši diplomatje tam dolji »truditi«, da so nam odvrnili srbsko ljudstvo. Tudi v zadnji balkanski krizi so bile razmere skrajno napete, četudi po večini brez potrebe. Pri nas so si nekateri vtepli v glavo, da nas Srbija hoče pojesti, kar pa ni bilo res. Tega sploh ne more, ker je premajhna. Mi si pa ne damo dobrega izpričevala, ako se Srbije tako strašno bojimo. Ravno zadnje dni se pa govori, da se vendar zopet vrnejo ugodni odnošaji. Srbski ministerski predsednik Pasić in pa grof Berchtold bodeta baje imela na Dunaju sestanek, kjer se rešijo pereča vprašanja, poseb-

Gorica*

stane na leto 10 K. za pol leta 5 K, za četrt leta 250.

Upravnštvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četverostolpe petih vrst po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih gorških trafikah.

no radi trgovine. S tem bi bilo rešeno za enkrat za nas balkansko vprašanje tudi gospodarsko, politično, še akti že tako spravljeni na polici. Znana revizija zahteva je bila naš zadnji politični nevseph na Balkanu.

Dobro se še spominjam nekaterih dogodkov iz zadnje jeseni, ki so sedaj prav aktualni. Znano je nantec, da se je takrat minister Pasić dvakrat ali celo trikrat obrnil do grofa Berchtolda za avdijenco, v kateri bi se bilo rešilo lahko marsikaj drugače in za nas ugodnejše. Dunajski list »Zeit« je takrat bil skoro edini, ki je opozoril na važnost te avdijence, vsi drugi listi so molčali. Nekateri so bili prav zadovoljni, da se je »sitnega« Srba odpravilo tako na kratko, češ, kaj nam mari Srbija in njih minister Pasić. Graška »Tagespost« se je te dni sicer spomnila na ta dogodek, a ravno narobe. Pripoveduje namreč, da Pasić ni hotel priti na dogovor, kar pa ne odgovarja resnici. Faktum je, da so se čutili takrat naši diplome grozno mogočne, kar jim je danes gotovo prešlo. Dejstvo je sedaj, da si stojimo nekoliko drugače nasproti kot v jeseni. — Takrat Srbi še niso imeli toliko moči in časti in stali so pred negotovo vojsko. Danes so oni zmagovalci in z gotovostjo posedajo toliko in toliko več kot prej. Tega ne smemo prezreti, ako presoamo to zadevo, kajti sedaj smo pravzaprav mi tisti, ki rabimo srbske odjemalce, zadnji so pa Srbi prosili za našo pomoč. Da v jeseni grof Berchtold Pasić ni hotel sprejeti, to gotovo ni bilo politično: sedaj je on skoro prisiljen storiti korak uljudnosti prvi. Prav važno je za naše trgovske kroge to dejstvo, kajti industrija in trgovina pojema grozovito. Na eno stran je treba odpreti pot in lahko smo zadovoljni, ako se nam posreči dobiti v Srbiji zopet trdna tla. S tega stališča ne moremo govoriti o kakem porazu slovanske politike in le želeli bi, da bi tudi mi gospodarsko dosegli toliko vspeha kot so ga politično Srbi. Vspeh ali nevseph tega dunajskega sestanka bo pa zaključil našo balkansko bilanco.

Stroški vojnega ministervska.

Ker se nam še letos obeta novo povišanje rekrutov in z njimi tudi novi stroški, bode morda tega ali onega zanimalo, koliko stroškov je imelo vojno ministerstvo v zadnjih letih. Redni stroški za vojno so znašali: L. 1900 — 269 milijonov in s oposkočili L. 1903 na 300 milijonov in L. 1913 na 394 milijonov. Skupno so znašali redni stroški za vojno od L. 1900 do L. 1913 celih 4311 milijonov kron. Sedaj pridejo k temu izredni stroški, ki so v teh 13 letih požrli 196 milijonov kron. K temu je treba pristeti stroške za vojaštvo v Bosni, ki so znašali L. 1900 7 milijonov kron, a znašajo letos 14 milijonov kron. Supno v 13 letih 123 milijonov kron. Sedaj pridejo na vrsto takozvani izredni krediti, ki jih imamo od L. 1903, toraj ravno deset let. Ti izredni krediti so stali v teh desetih letih 506 milijonov kron. S tem seveda mornarica še ni všteta. Redni stroški za mornarico so znašali L. 1900 samo 28 milijonov kron, a so poskočili do letos že na 69 milijonov. Izredni stroški so pobrali skupno 108 milijonov v dobi 13 let. K temu je treba pristeti zo-

pet še izredne kredite, ki so začeli leta 1904 in so nanesli v teh 9 letih že lepo svoto 367 milijonov krov. Štejmo to stvar:

Vojna: redni stroški 4311, izredni stroški 196, Bosna in Her. 123, izredni kredit 506. Skupaj 5136 milijonov krov.

Mornarica: red. stroški 659, izred. str. 108, izred. kredit 367. Skupaj 1134 milijonov krov. Skupno tedaj vojska in mornarica stane v 13 letih našo državo 6270 milijonov krov. Razun tega je izdalо vojno ministerstvo 126 milijonov krov brez dovoljenja delegacij, katero svoto je treba še k gornji prišteti.

Plesi.

Zupanstva, pozor! (Števerjan)

O moralni škodljivosti javnih plesov se je že toliko govorilo in pisalo, da bi bila morala ta razvada že zdavnata izginiti iz naših občin. Z velikim veseljem je katoliško časopisje pozdravilo odlok c. k. okr. glavarstva, ki priporoča županom, naj s svojim uplivom kolikor močno delujejo na omejitev bogatega vira moralne sprijenosti, pisanje in pretepa, ki ga označujemo z imenom — ja v n i • p l e s . Toda hvalevredno izpodbujanje namestnišvenega svetnika, preblagorodnega gospoda R e b e k a je pri mnogih županh zgrešilo svoj namen. Tozadenvni odlok je romal v arhiv, kjer spi spanje pravičnega. Nekateri župani so nanj pozabili, nekateri pa drže z raznimi pretvezami roko prirediteljem plesa. Posebno pogosto se dogajajo zlasti slučaji, da se vrše javni plesi pod izmišljeno firmo kakega društva. Tu navadno odpove županova odločnost, češ — proti društvenim plesom nimam jaz nobene moči. Tako mislijo nekateri občinski predstojniki. Županstvo števerjansko je drugačna mnenja. Ko je hotelo poleti napraviti tu telovadno društvo »Sokol« ples, je županstvo vložilo na c. k. okraj. glavarstvo pritožbo proti izdaji plesne licence ter se postavilo na stališče, da ima kot krajevna policijska oblast besedo. Vsled te vloge je poslalo c. k. okr. glavarstvo županstvu odlok, ki se doslovno glasi:

»Prepis

C. k. okrajno glavarstvo

Št. 7705.

V Gorici, dne 28. marca 1913.

Telovadnemu društvu »Sokol

v

Gorici.

Z ozirom na tamošnjo vlogo od dne 26. 3. t. l. glede plesnega venčka, ki ga nameravate prirediti dne 30. t. m. v Števerjanu, se vabite, da se za dotično dovoljenje obrnete na županstvo v Števerjanu, ker stvar spada v delokrog županstva kakor krajevne policijske oblasti.

Za c. k. namestništvu svetnik:

Dr. Baltič m. p.

C. k. okrajno glavarstvo

Št. 7895

V Gorici, 28. marca 1913.

Županstvu

v

Števerjanu

Z ozirom na tamkajšnje poročilo od 17. 3. t. l. št. 529 na znanje

Za c. k. namestnišvenega svetnika:

Dr. Baltič.«

Odlok govorji jasno in točno, zato mu ne dodajam komentarja. Podal sem ga v celoti žečeč, da ga gospodje župani vzamejo na znanje in kar je še večje važnosti, tudi v ravnjanje.

Je res, da se plesi ne dajo zatreti kar na mah in je treba tudi pri reševanju tega vprašanja previdnosti. Toda dobra volja doseže lahko lepih vspesov. Navedeni odlok služi gospodom županom v dobro navodilo, naj bi mu sledili in napravili bi dobro delo pred Bogom in pred ljudmi.

—r.

Dopisi.

Iz Pevme. Gosp. urednik, prosim, sprejmite par vrst iz naše občine. Naša občina stoji na slabem. Nobenega občinskega zastopnika nima v županstvu. Sicer je eden, a nič ne ukaže. Gori v Oslavju pa jih je več. Voda primanjkuje v naši občini. Imamo sesalko, ki je mnogo stala, a se rada kvari. Sedaj se je spet pokvarila. Ljudstvo se jezi, ker nima vode, posebno ker mora plačevati razne davke in doklade. Nobenega mora pa ni, da bi nam pomagal do vode. Za vodo — kakor rečeno — se mnogi ne zmenijo. Pač pa imamo v našem županstvu preveč plesov. Ti bi se mogli omejiti, in nam vode preskrbeti. Potem bi bilo prav. Dne 13. septembra poteče sedanjemu županstvu triletna doba. Pri novih volitvah bo treba skrbeti, da izberemo Pevmčani može, ki bodo skrbeli za naš blagor. Bodoči zastopniki pevnške občine v županstvu naj bodo skrbeli, da se v Pevmih marsikaj preustroji in kaj dobrega v splošno korist ljudstva napravi.

Nekateri.

Iz Bovca — smo dobili par dopisov, ki nam pojasnjujejo »Protest proti starji struji« v št. 35. »Novega časa«. Na izvenrednemu občnemu zboru »Delavskega izobr. društva« dne 10. t. m. — ali »Slov. kat. iz. društ.« — ne vemo, kateri naslov je pravi — so obsodili »Gorico« in »Pr. I.«. — Lepo je pri vsej zadovi, da 10. avg. t. l. niti o b ē n e g a z b o r a b i l o n i . En dopisnik pravi, da so bili navzoči »podpredsednik, tajnik in še en ud«, a iz direktnega naznanila, da naših listov ne marajo več, je razvidno, da je poleg tajnika, ki je sporočilo sestavil, podpisal i s t o č a s n o — z enakim črnilom — še e n s a m u d , a drugi vsak z drugačnim svinčnikom, keda, ne bo mogoče določiti — skupno 6 udov. — — Pač žalosten občni zbor, kjer 3 — ali 6 udov v s e d r u š t v o z a s t o p a j o k o o b ē n i z b o r «. Kedor bo na tak temelj zidal, bo kmalu jokal nad razvalinami, kakor Jeremija.

Naši pristaši, ki so bili v društvu, se sedaj pritožujejo, da nimajo toliko berila, kakor je bilo domenjeno — imajo namreč še cele 3 — beri t r i liste. To je »Slovenec« — naš patentiran »Novi č.« in — b r e z »Primorskega l.« in b r e z »Gorice« — da se le preveč ne ostrašite — — »I n t e r e s s a n t e s Blatt« — to je i d e a l našega društva, sicer bi bili pač proti njemu e n a k o r a d i k a l n i , kakor tukaj proti našim domačim listom.

Ubogo krščanstvo, dokler te bodo reševali z židovskim »Interessantes Blatt« in prepovedovali »razlagu evangelija!«

Dopisniki bodo oprostili, ako smo iz obeh dopisov napravili samo izvleček — oboje priobčevati bi bilo preobširno.

Politični pregled.

Sklicanje državnega zбора.

Dunajski listi pišejo, da se je zborični predsednik dr. Sylvester izjavil, da pred 15. oktobrom ni misliti na sklivanje državnega zboru z ozirom na to, ker bodo v mesecu septembru zborovali deželni zbori.

Kraljevi komisar na Hrvaskem

je počasi okreval. Rana se dobro celi in tudi gnojenje se več ne ponavlja. Z ozirom na to je pričakovati, da bodo kmalu začele zopet politične konference med komisarjem in med strankami. Kakor se sedaj računi, bodo tudi nove volitve v deželnem saboru razpisane prav kmalu.

Kronanje grškega kralja,

ki se bo sicer vršilo šele maju meseca l. 1914, bo tako slovensko. Vse ceremonije bodo posnete po starih obredih, kakor so bili začasa bizantinski cesarjev. To kronanje se bo vršilo z bizantinsko krono. Kralj Konstantin si bo nadel tudi naslov »augustus« t. j. vzvišeni in kraljica se bo imenovala »augusta«. Tako hočejo Grki proslaviti svoje zmage nad Turkom.

Politične razmere na Českem

so še vedno prav žalostne. Nemški poslanci češke dežele so se te dni zbrali in izročili grofu Stürgkhu obširno spomenico, v kateri zahtevajo celo vrsto koncesij. Ali bodo dosegli kaj trdnega se ne ve, a njih žuganje vendar ni ravno simpatično. Nemški poslanci namreč kažejo proti vladu veliko nezadovoljnost in hočajo iz vladne stranke postati huda opozicija, ki bo ostro nastopala proti vladni. Tudi nemška narodna zveza (Nationalverband) kuje take naklepe proti sedanji dunajski vladni. Prav gotovi si gospodje še niso, kaj naj začeno, a kakor je izjavil poslanec Dobernig, so oni skupno s češkimi Nemci, in ako se vladne vkloni, tedaj se postavijo po robu. Kakor vse kaže, bodo jesensko parlamentarno zasedanje, ki se začne v sredini oktobra, prav burno in bržkone zopet prav suho in neplodno.

Domače in razne vesti.

Učiteljska imenovanja in premeščanja. C. k. pomnoženi okrajni šolski svet za goriško občino je imel svojo sejo včeraj in je imenoval oziroma premestil sledče gg. učitelje in g.čne učiteljice: Za definitivnega nadučitelja v Cerovem je imenovan dosedanji provizorični nadučitelj Josip P o b e r a j ; za definitivnega učitelja - voditelja v Tevčah je imenovan Albera R a j e r , ki je bil dosedaj tamkaj provizorično nameščen; za definitivnega nadučitelja v Šmarjah je imenovan Rihard O r e l , ki je dosedaj služboval v Višnjeviku; za definitivnega učitelja - voditelja v Tevčah je imenovan Albert R a j e r , ki je bil istotam dosedaj le provizorično nameščen; za definitivno učiteljico v Opatjemu je imenovana Avgusta P o d g o r n i k , dosedaj provizorično nameščena istotam; za definitivnega učitelja v Kostanjevici nad Kanalom je imenovan Franc M a v r i č , dosedaj provizorično nameščen istotam; za definitivnega učitelja v Kanalu je imenovan Alojzij P o l j s a k , dosedaj provizorično nameščen istotam; za definitivno učiteljico v Kronbergu je imenovana Marija J u g , dosedaj def. nameščena v Osek; za definitivnega nadučitelja na Vogerskem je imenovan Josip B a l i č , dosedaj def. nameščen na Vrhu nad Rubijami; za definitivnega nadučitelja v Mirnu je imenovan Alojzij U r b a n į č , dosedaj na Vogerskem; za definitivno učiteljico v Rihenbergu je imenovana Otilija S t r e l , dosedaj def. nameščena v Šmarjah; za def. učitelja v Kojskem je imenovan Rudolf R e j a , dosedaj prov. nameščen v Zapotoku; za defin. nadučitelja v Biljah je imenovan Rudolf K u m a r , dosedaj def. nameščen v Šmartnem; za def. učitelja v Vrtovinu je imenovan Anton T u s a r , dosedaj prov. nameščen istotam; za def. učiteljico v Ajdovščini je imenovana Katarina B o š t j a n į č , dosedaj def. nameščena na Dolu pri Ajdovščini; za def. učitelja v Prvačini je imenovan Anton L e n a r į č , dosedaj prov. nameščen v Rihenbergu; za definitivnega učitelja voditelja v Batah je imenovan Valentin D o l j a k ; za potovalnega učitelja za Dolenji Lokovec je imenovan Franc T r o h a ; za def. učitelja v Solkanu sta imenovana Emil Z o r n in pa Mirko K a c a f u r a a .

Definitivna učiteljska imenovanja in premeščanja stopijo v veljavno šele tedaj, ko deželni šolski svet potrdi ta imenovanja in premeščanja.

Provizorično je nameščeno v Goriškem političnem okraju sledče učiteljsko osebje in sicer gg. in g.čne: Jos. Berce iz Prvačine v Osek; A. V o d o p i v e c iz Oseka v Prvačino; Marija S r e b e r n i č , potovalna učiteljica za Levpo in Završ; Emilia Č r n i g o j za Kal; Makuc Valerija iz Kojskega v Miren; Martine Franc iz Zalošč na Vrhu nad Kanalom; Ana M u n g e r l i iz Zavrha - Levpa v Kronberg; Anton M u n g e r l i je prideljen pisarni c. k. okr. šol. sveta Peter v Ločnici.

ku je imenovan za prov. učitelja v Turjak.

Iz različnih vzrokov se ni imenovalo učitelje oziroma učiteljice za: Podstatin, Šebreljak, Čepovan, Grgar, Gojače, Kal, Zalošče, Lokve, Kamnje, Vitovtovje, Skrilje in Cerovo.

Iz seje ožrega c. k. okr. šol. sveta tolminškega: Gruntar Anton dobi II. petletnino. Repič Marica dobi 3mesečni dopust zaradi bolezni. Provizorično so nameščeni, oz. premeščeni naslednji: Blek v Orehek, Milena Stres v Kal, Ljudmila Ivančič v Breginj, Ravtar v Logje, Rutar v Otalež, Čičigoj v Staroselo, Bogataj na Pečine, Belin v Sočo, Muznik v Trento in Bradaščija v Police-Vrh. Kot suplentinja se namesti uč. kandidatinja Slejko.

Učiteljske vesti iz sežanskega okr. V seji ožrega in pomnoženega c. k. okr. šol. sveta v Sežani dne 11. avg. 1913 so bila določena ta premeščanja učiteljev in učiteljic: Ravbar iz Zgonika v Repentabor, Tomšič v Skopem nastopi začasnji pokoj in na njegovo mesto pride Grahli iz Štanjela, v Štanjel Rojc iz Velikega Dola, Toroš v Veliki Dol, Benko iz Štjaka v Štomaž, Čopič v Štjak, Fakin Vinko v Barko, Rustja v Brancu, Sardoč v Škoflje, Skomina, u. kand. v Komen, Vižin, uč. kand. v Kazlje, Fajgelj v Misliče, Vičič v Tomaj; učiteljica Orel iz Zgonika v Štanjel, König iz Štanjela v Zgonik in kandidatinja Brumen začasno v Gorjansko.

Deželni šolski svet je razposlal vsem okrajnim šolskim svetom odlok, v katerem naznana, naj le-ti učiteljstvu ne dajajo predolgovih dopustov zaradi bolezni, marveč naj preskrbijo dotičnemu učiteljstvu spričevala, da ni zmožno za delovanje.

Dopust zaradi bolezni je dobilo sledče učiteljsko osebje iz goriškega političnega okraja: Slavica Vilhar v Mirnu, Edmund Čibej na Dolu, Vinko Bandel na Vrhu nad Kanalom, Josipina Srebernič v Črničah, Tomaž Lukanc v Gabrijah pri Rubijah in Ljudmila Medvešček v Kronbergu.

Goriški politični okraj šteje okoli 200 učiteljskih moči.

Imenovanje. Akademični slikar g. Viktor Cotič iz Gorice je imenovan za suplenta na gimnaziji v Zadru.

Poroka. V sredo se je poročil g. Franjo Golja, nadučitelj v Zaloščah z g.čno Milko Vodopivec v, hčerkop. cesarskega svetnika g. Franca Vodopivca. Bilo srečno!

Boj za slovensko gimnazijo v Gorici. Pišejo nam: Boj za slovenski gimnazijo v Gorici je — kakor ste v zadnjem štev. sporočili — končan. Z veseljem smo čitali to vest.

S tem je goriškim Slovencem zagotovljena višja šolska izobrazba v maternem jeziku, po kateri smo hrepeli toliko časa. Izpolnjena je naša vroča želja, in prav je, da ravno mi goriški Slovenci smo prvi dosegli to čast, da bomo imeli čisto slovensko gimnazijo, kakoršne nimajo še nikjer na Slovenskem. To je važen dogodek za razvoj goriškega slovenstva, katerega ne smemo tako hitro pozabiti.

Še celo kranjska dežela, ki je skoraj čisto slovenska dežela, nima enega zavoda. Čast možem, ki so nam to priborili, čast možem, ki so s tem preskrbeli slovenskemu ljudstvu na Goriškem priliko, da se više izbazi. Ta ka dejanja so vredna, da se jih z zlatimi črkami zapisi v zgodovino slovenskega naroda, in da se zapisi poleg tega važnega dogodka tudi imena onih oseb, ki so nam priborile slovensko gimnazijo v Gorici.

Smrtna kosa. V bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici je umrl noči poночи avskultant pri goriškem okrožnem sodišču g. Karol Kavčič iz Trsta. V kratkem času bi bil imenovan za sodnika. N. p. v. m.!

Nemci iz drugih dežel so namenili prirediti v Gorici dne 7. in 8. septembra veliko nacionalno slavnost. Na-

meravali so prirediti obhod po mestu že na večer dne 6. septembra, potem dne 7. septembra spet. To bi bilo hudo izzivanje za goriške meščane, pa naj si bo slovenske ali pa laške narodnosti. Od slovenske strani so se začeli oglašati glasni protesti proti tej nemški nameri in reklo se je, da bi v nobenem nemškem mestu Nemci ne pustili, da bi se Slovenci tako postavliali, kakor se nameravajo postaviti tujci Nemci v dneh 7. in 8. septembra t. l. po goriških ulicah. Kolikor obzira bi imeli Nemci v takih slučajih do nas, toliko ga lahko imamo tudi mi Slovenci na svojih domačih tleh do njih. — Sedaj se sliši, da so Nemci iz veselčnega programa opustili vsako slavlje dne 6. septembra zvezčer, enako tudi obhod po mestu z godbo dne 7. septembra. Omejijo se le na koncert na Telovadnem trgu dne 7. sept. in na razvitje nemške zastave. — To je sicer korak nazaj. Nemcem sicer toliko ne zmerimo, da se hočejo v našem mestu pokrepiti; bolj pa zamerimo goriškim Lahom, ki gredo Nemcem pri tej slavnosti na roko. Kje so čuvaji goriškega italijanskstva? Pred Nemci padajo na kolena in jih sprejemajo z odprtimi rokami! Slovence pa, ki Lahe vzdržljemo, preganjajo! Goriški Lahi so še vedno slepi!

S polentarjem po glavi je udarila Gizela Gorjan v Gorici nekega 12-letnega Antona Konjedica. Polentar so spravili na goriško policijo, od tam so — ga prenesli na sodnijo, kjer pride v sodno dvorano. Gazelo Gorjan pa bo polentar obtoževal in obteževal.

Nesreča. Alojzij Rustja, star 45 let, posestnik v Skriljih, je prišel s konjem in koleseljem minuli četrtek na trg v Gorici. Domov grede pa je — ne ve se kako — padel iz kolesja tam blizu Šempasa in si pri padcu zlomil desno nogo. Konja, pa, ki je vožnjo nadaljeval so ustavili v Šempasu. Nesrečneža so prepeljali v goriško bolnišnico.

Kanonična vizitacija in delitev sv. barme se bo vršila v gradiščanskem in viškem dekanatu od 12. septembra do prve dni oktobra.

Iz poštne službe. Poštni oficijal v Gorici g. Kazimir Beltram je postal višji poštni oficijal.

Vojaki - planinci so prišli včeraj okoli 6. ure zvečer s poletnega bivanja v hribih spet v Gorico.

Velika Konstantinova slavnost se bo vršila dne 14. septembra v Ogleju.

Za Narodni muzej so darovali: 1.) gospica Gusta Podgornik, učiteljica v Opatjenselu, nabrala: 5 starih krožnikov, 7 knjig, 6 starih slik, 4 majolike, 1 moderc, 2 okamenini iz Srbije, 12 okamenelih školjk, 8 bakrenih novcev, 1 staro tehtnico in 2 leseni posodici za sol in poper, 2.) g. Alojz Urbančič, nadučitelj na Vogrskem, Vrtovčevu Vinoreju in 2 italijanski knjigi, 3.) Učenci 5. razreda na Šolskem Domu, 7 novcev, 4.) Cvetko Faganjalj, učitelj v Dolenji Trebuši, 1 staro pipo, 1 usekač in nekaj okraskov. — Odbor se vsem darovaljem, vzlasti pa neumorni gospici nabiteljici, srčno zahvaljuje, želeč, da bi imeli mnogo ponematejjev. Odbor.

Na 10 dni zapora je bil obsojen Štefan Peric iz Vilanove, ker se je zoperstavljal redarjem.

4 tedne zapora je dobil 25-letni Mohor Štanta, ker je v podgorški papirnici vedoma in hote pokvaril neko sito, vredno nad 200 K.

Streljal je na plesalce. Dne 20. julija se je vršil javni ples v Štivanu. Na ta ples je prišlo tudi več čeških delavcev, ki so uslužbeni v tržiški ladjedelnici. Pri plesu je prišlo med prireditelji plesa in med temi češkimi delavci do prepira, ki je končal s tem, da je češki delavec Pih ustrelil dvakrat iz samokresa. Krogle so zadele Josipa Pahorja in Jožefa Rojca, ki sta še sedaj bolna. Pih je bil obsojen na 5 mesecev ječe.

Na živinski trg v Gorici je bilo privedenih minuli četrtek 160 volov, 21 telet in 300 prešičev.

Hiša v nevarnosti. Stavbeni organi goriškega municipija so odredili, da morajo stanovalci hiše št. 1 v Stolni ulici hišo zapustiti, ker je v nevarnosti, da se zruši.

Krava je udarila v Temnici 11letnega Franca Spačala in mu zadala nevarno rano. Zdravi so v goriški bolnišnici.

Ovajeni izvošček. Izvošček Ernest Leščak, Kulot Peter in Franc Budal so bili ovajeni policiji, ker so, ko so vozili potnike, spali na kozlu oziroma smodko kadili.

Izvoščeka — kadilca. Izvošček ne smejo kaditi v času, ko vozijo kakega potnika. Te dni sta bila naznanjena policiji dva izvoščka, ker sta bila zasačena s cigaro v ustih ko sta prevažala potnike.

Poskušen samomor. V torem popoldne je našel poljski čuvaj ob cesti, ki pelje iz Podgore v Ločnik, ležati na tleh mlado dekle, ki se je zvijalo od bolečin. Koj mu je padlo v glavo, da se je dekle poskušalo zastrupiti s korbolno kislino, da si tako konča življenje. — Polegaj je res ležala steklenica te kisline. Spravil jo je v bolnišnico v Gorico, kjer so doznali, da se imenuje Paška Prigot, doma iz videmske okolice iz Italije. Vzrok poskušenemu samomoru je ta, ker jo je zaročenec zapustil.

Central - Bio v Gorici nudi te dni obiskovalcem krasno delo ital. spisatelja A. Manzonija »Zaročenca«, ki vzbuja povsod veliko pozornost. Slike so krasne in sestava lepa. Kdor le more, naj si ogleda te kinematografske predstave. Mu ne bo žal. Tretje in četrto dejanje tega lepega romana se bo predstavljalo danes in jutri. Predstavljalna se bo tudi znana bitka med Bulgari in Srbi pri Bregalnici.

Zrakoplov ga je poškodoval. Kmetovalec 66-letni Jožef Nanut iz Peči se je nahajal na Vel. Rojah ravno v času, ko se je z visočine spuščal na tla zrakoplovec z svojim zrakoplvoom. Pri tem je zrakoplov zadel Nanuta in ga tako poškodoval, da so ga morali spraviti v bolnišnico.

Drobne vesti. Ciganka Ivana Hudorovic je bila obsojena na teden zapora zaradi raznih tatvin. — Delavec v podgorški papirnici Alojzij Černic je v preiskavi, ker je ponaredil delavsko knjižico. — Ker sta se v Podgori nesporobno obnašala sta bil iaretirana 30-letni Adolf Vasilič in 35-letna Srečka Roko. — Cigan Anton Levakovič je bil a-retiran v Logatcu zaradi raznih tatvin

in je bil te dni privedla v goriške zapore.

2 meseca zapora, ker je ukradel slikarski čopič je dobil slikar Mohor Konjedic iz Solkana.

Neseča. Pri popravi hiše g. Antonia Marinča v Višnjeviku je bil uslužben kot zidarski vajenec 16-letni Ciril Vuga iz Vedrijana. Nesreča je hotela, da se mu je na zidu, visokem okoli tri metre, nekaj izpodmaki in je tako revež telebihnil na tla. Hotel se je oprijeti nekega debela kamna na zidu. S silo pa, s katero se ga je oprijel ga je izrul in debel kamen je padel nanj in ga smrtno poškodoval, tako, da je ubogi mladenič še isti dan popoludne izdihnih svojo mlado nedolžno dušo. Naj omenimo še, da je bil dobr mladenič prejšnji dan pri spovedi v Biljani. Svetila mu večna luč.

Gospodarska zadruga v Vrtoži naznanja svojim članom, da je vsled zaključenja sezone s kromparjem preselila svoj urad iz Jerasove restavracije ob južnem kolodvoru v Gorici — v Vrtožbo.

Čudna zver v štajerskih planinah. Že okoli tri mesece straši neka čudna zver po štajerskih planinah in dela prav občutno škodo. Ne govedo ne drobnica ni varna pred njo, a dosedaj še nikdo ne ve, kaj je. Eni trdijo da je podivjan pes, drugi da je volk, tretji da je ris, četrti so »videli« medveda in sedaj se trdi celo, da je — lev. Blizo se ne upa nikdo in »jagri« so vsi preplašeni, kaj bo, če se ta zverina ne vgane.

Elektriziranje državnih železnic še dokaj dobro napreduje. Tozadovno poročilo železniškega ministerstva kaže, da se vlada resno peča s temi projektmi. V prvi vrsti pridejo v poštev alpske in dalmatinske železnice, a tudi drugod se bode skušalo nadomestiti paro z električno silo. Vlada je zato nakupila 10 koncesij za izkoriščanje vodnih moči in sklenila je 47 pogodb z že obstoječimi električnimi podjetji, da si tako zagotovi dovolj električne sile. Precej dosti v tem oziru se je storilo v alpskih krajih, kjer so razmere v tem oziru prav ugodne. Na Tirolskem je tudi že nekaj dela izvršenega, kar bo posebno za večja zdravilišča jako ugodno, ker ni na železnicah nobenega dima. V Dalmaciji se bodo izdelali nekateri važnejši načrti, za katere so že dognane pogodbe. Projekt glede proge Trst-Opcine pa se je opustil in ne bode prišel v delo. Poročilo pravi, da niso tehnični, ampak dejanski vzroki krivi, da gre delo razmeroma počasi od rok.

Tople dneve smo imeli te dni v Gorici. Naši vinogradniki so jih bili veseli. Grozdje lepo zori. Koder je toča pobila so seveda vinogradi suhi, a kljub temu bo nekaj grozdja tudi tam.

Robič umrl. Štajerski slovenski deželni odbornik profesor Robič je umrl.

Zanimiva razsodba najvišjega sodišča. Nekdo je bil dolžan 3162 K. Ker je bil jako slab plačnik se je upnik z njim pogodil, da mu pusti celo svoto za 2000 K, ki pa jih mora dolžnik plačati v rednih mesecih obrokih po 50 K. Do 10. vsakega meseca mora biti dotični obrok plačan v pisarni upnikovega advokata, drugače izgubi ta pogodba veljavno in dolžnik mora plačati celo prvotno svoto 3162 K. Dolžnik je

plačeval redno in skoro izplačal vseh 2000 K. Dne 9. aprila l. 1910 je odposlal po pošti na advokatovo ime 50 K za mesec april. Drugi dan t. j. 10. aprila je bila nedelja in advokata ni bilo v pisarni. Prišel je šele dne 11. aprila ter tožil takoj omenjeno stranko, ker ni vplačala denarja do 10. V prvi inštanci je stranka propadla, v drugi in tretji pa zmaga. Zadnja inštanca je izrekla, da dolžnik ni kriv, ako dne 10. apr. ni bilo advokata doma. Dolžnik je storil svojo dolžnost s tem, da je že dan poprej t. j. 9. odposlal denar po pošti. Tedaj ga ne zadene nikaka krivda in je bil tudi oproščen.

Pravde zaradi poti so požrle našim kmetom že mnogo časa in denarja. Neko tako kmetsko pravdo je te dni imelo v rokah najvišje sodišče, ker se niso prej poravnali. Stvar je ta-le: Neki kmet je vozil listje in drva iz svojega gozda čez senožet svojega soseda, ki mu je zato dal dovoljenje. Sosed pa je senožet prodal in novi lastnik je kmetiču pot zaprl. Kmetič je šel tožit, češ, da on ima pravico tam voziti, ker mu je prejšnji lastnik dovolil. Toda prva inštanca je dala novemu gospodarju prav in kmetič ni smel več voziti čez senožet. V drugi inštanci je kmetič pravdo dobil, a tretji so potrdili razsodbo prvega sodnika in kmetič je zatrdo izgubil svojo pravdo. S tem da je prvi posestnik prodal svojo senožet, je izgubil kmetič od njega mu dano dovoljenje za vožnjo.

Kolera. Kakor smo že poročali se je kolera zanesla tudi v našo monarhijo in zanesla svojo žetev v Bosni. Prav zadnje dni se je tam pojavilo 12 novih slučajev. Deželna vlada bosenska je sicer odredila vse najstrožje poti proti tej morilki, a vendar je ni mogoče še zatret. V Slavoniji je bilo vsega skupaj do sedaj čez 40 slučajev in bati se je, da se bolezen ne raznese še dalje, ker so se tam okoli vrstile pred kratkim večje vojaške vaje. Bosenska meja proti Črnigori je strogo zaprta.

Začetek ljudskih šol v Galiciji. Ker imajo poljedelci vsled hudih letošnjih naliivov dosti dela več kot navadno, je odredil dež. šol. svet, da v dotičnih občinah šole začnejo šele 15. oktobra, da tako otroci lahko pomagajo na polju.

Drobfinice.

Drobne vesti. Grški kralj Konstantin odpotuje za delj časa v inozemstvo, da se odpočije od trudapolnega dela, katerega je imel z vojsko. — Zdravstveno stanje hrvaškega komisarja barona Skerleczu je dobro. — Poznanski Poljaki, katere Nemci zatirajo so priredili povodom vojaških vaj, katerih se je udeležil tudi nemški cesar, velike demonstracije in so tudi odklonili povabilo nemškega cesarja, naj se udeleže banketa. — Na Kitajskem je nastala državljanska vojska, ki se močno širi po cesarstvu. V Sungangu so uporniki umorili guvernerja. Upor je nastal zaradi postopanja višjih uradnikov. — Načelnik železniške postaje v Treviso je prišel pod vlak v hipu, ko je hotel rešiti neko damo, ki bi bila prišla pod vlak. — Iz Düsseldorfa poročajo, da so ujeli bančnega ravnatelja Steega, ki je osle-

POZOR!

Manufakturana trgovina **Hedžet & Koritnik** na Jos. Verdijevem tekališču in v Šolski ulici v GORICI naznanja, da je za časa preuredbe trgovine **uhod le iz Šolske ulice.** Zaradi preuredbe trgovine in pomanjkanja prostorov so cene blagu **znatno znižane in stalne.**

Vsem gospodinjam
toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORIJO
edino pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski Izdelek.

v korist
obmejnem slovencem.

Zaročenca (I promessi sposi)

zanimajo celi svet. Oglejte si ga dne 28., 29., 30. in 31. t. m. in sicer prva dva dneva prvi in ostale dva dneva drugi del. Dne 30. in 31. zmagoščna bitka Srbov pri Bregalnici.

CENTRAL BIO

paril 235.000 mark. — Šest hazardnih igralnic so zaprli v Budimpešti. — V Ameriki bodo usmrtili 25-letnega milijonarja Franka, ker je onečastil mlado deklico in jo potem umoril. — V balkanski vojski so izgubile države in sicer: Srbija 70.000 mož, Črnogora 12.000 mož, Bolgarija 150.000 mož, Grška 50.000 mož, Turčija 150.000 mož. — Odrin ostanek turške last. — Srbija je razorožila svojo vojsko. — Nek Američan je izmisel puško, s katero odda v eni minutni 652 strelov. — Tenorist Caruso dobi vsaki večer, ko bo pel v dvorni operi na Dunaju 16.000 K. Čedna plača. — 6000 učiteljev je brez službe na Češkem in na Moravskem. — Državni poslanec Lang je umrl na Dunaju. — Kronanje grške kraljeve dvojice se bo vršilo prih. leta jako slovesno. — Zveza državnih uradnikov je izročila vlogo na pristojno mestu, naj se državni zbor sklice čimprej, da se reši uradniško vprašanje. — Srbski kralj Peter obiše Rumunijo. — V samostanu Zlozovu blizu Lvova so našli priorja samostana mrtvega. Morilec se je skril v njegovo sobo in ga umoril. Prijor je bil znan kot bogat mož. — Iz Lvova poročajo, da so našli med poštanimi pošiljtvami mrtvo žensko truplo razmesarjeno. — V Volkendorfu je 19-letni Franc Ehal odprl očetovo grobničo in se na krsti stopeč ustrelil. — V združenih državah je kot pri prost mornar uslužben 31-letni John King, ki je podedoval pred kratkim 10 milijonov dolarjev. Ko je dvignil dedčino je prišel spet služit k mornarici.

Roparji napadli vlak. Blizu Lvova v Galiciji so v neki samoti napadli te dni poštni vlak, da bi ga oropali. Vlak je vozil namreč v poštnem vozu s seboj urednosti okoli 400.000 K. Ko se ni nikdo ničesar nadejal, je bilo dano naenkrat znamenje, da je nevarnost. Vlak je nato vstavil in to priliko so hotelj banditi porabiti, da bi odnesli denar. Toda ni se jim posredilo. Bili so pregnani. — Z vlakom se je peljalo namreč več vojaških oseb, ki so pomagale odbiti napad. Sluti se, da so roparji v zvezi z železniškim objektom, zato so kurjača zaprli.

Stoletna služkinja služi v neki duajske hiši. Ime ji je Ana Stiasny in je v sedanji službi že nad 50 let. K stoletnici ji je častital sam sv. oče Pij X. in ji poslal svoj blagoslov in sliko z lastnoročnim podpisom. Tudi kneginja Clementina Metternich je starki častitala.

Gospodarsko.

Nalezljive bolezni na Primorskem. Uradni list názvania sledi nalezljive bolezni za našo deželo. Kuga na parkljih in gobecu v Klancu in v Trstu. Smravost v Tržiču in v Ronkih. Garje v Dekanih. Svinjska kuga v Čresu, Diničnu in Kastvu. Roža pila v Klancu, v Pazinu in v Stanjelu v sežanskem okraju. Na Kranjskem se širi svinjska kuga in roža pila še vedno v postojanskem okraju, posebno okoli Šempetra na Krasu.

Češke stavbene zadruge so postale v zadnjem času Nemcem trn v peti. Bridko tožijo, da vsevajo te zadruge pri Čeških dosti boljše kot pri Nemcih in da so nemški denarni zavodi posvetili pre malo skrbi tej važni točki. Nas le veseli, da se stavbno zadržništvo pri Čeških tako dobro razvija, ker to pomeni trdnost in stalnost ljudskih mas. Kdor ima svojo lastno hišico je bolj navezan na dotednji kraj kot oni, ki stannuje v tujem. Posebno je to važno za uradnike, obrtnike in delavce, ki se naselijo v okolici tega ali onega mesta in tako počasi tvorijo del onega meščanstva, ki ima svoj stalni dom, kar je v narodnem oziru tako važno. Na Češkem je bilo koncem leta 1912 188 čeških stavbnih zadrug, ki so imele 1378 hiš. Nemci so imeli 82 zadrug, a komaj 132 hiš. Na Moravskem je bilo čeških zadrug 76 s 520 hišami, nemških pa 29 s 120 hišami. Kakor razvidno, Čehi pridno prednjačijo v tem oziru svojim sosedom Nemcem.

Priporoča se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel »Pri Zlatem Ježenu«.

Istotam se sprejemajo abonentи po dogovoru po zelo ugodnih cenah.

Najboljši češki dobavni vir!

Perje za blazine
po zelo
nizkih cenah.

S. Benisch
1 kg razcepiljenega
sivega perja 2 K;
boljše vrste 2 K
40 v; polubelo najboljše K2 80 v; čisto belo
4 K; belo, puh 5 K 10 v; 1 kg najfinje belo
razcepiljen 6 K 40 v, 8 K; 1 kg puh-perja, sivo
K 6, 7; belo fino 10 K; najfinje prsn 12 K.
Pošiljatev 5 kg, poštne prosti.

Izgotovljena posteljna oprava

iz gostega, rdečega, plavega, belega ali rumenčastega nankinga; 1 pernica dolga 180 cm, široka 120 cm ter 2 blazini vsaka po 80 cm dolga ter 60 cm široka s finim, trpežnim puhom K 16 s pol-puhom K 20, s finim puhom I. vrste K 24; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine za pod glavo K 3, K 350, K 4. Pernice 200 cm dolge in 140 cm široke K 13, K 1470, K 1780 in K 21. Pernati madraci iz močnega križastega Gradilna 189 cm dolgi in 116 cm široki K 1250 in 1480.

Razpošilja se proti povzetju, in sicer od K 12 poštne prosti. Neugajajoče se zamenja ali pa se vzame nazaj ter se vrne denar. Cenik zastonj in poštne prosti.

S. Benisch, Deschenitz št. 902, Češko.

Zdravnik

dr. J. Bačer

ordinira

v ulici Tre Rè št. 9
v GORICI.

Vsled popravila hiše
je krčma

Logar-Ajdo vščina
začasno

Z A P R T A.

Odvetnik
dr. Ivan Rimovec
ima sedaj svojo lastno
pisarno
Trst, Piazza Caserma št. 5,
prvo nadstropje,
v hiši turškega konzulata
— naprav vojašnici. —

ODVETNIK

D.R. JANKO ŠAVNIK

JE OTVORIL SVOJO PISARNO

V TRSTU NOVA ULICA III.

Kupujte samo dvokolesa „ALTENA“, francoske vrste, ki so najtrpežnejši in na boljši bodisi za načadno rabo ali za dirke

Original Victoria

Rerševani & Cuk,

GORICA — Stolni trg št. 9.

Sivalni stroji Original „Victoria“ so najpraktičnejši za vsako hišo. Išti služijo za vsakovrstno šivanje in štitanje (vezanje). Stroje teče brezsumno in je jake trpežen. Puške, samokresi, slamo-reznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobijo po tovarniški ceni pri tvrdki

„Ljubljanska kreditna banka“ podružnica v Gorici

Centrala Ljubljana, podružnice: Celje, Celovec, Sarajevo, Split, Trst.

Dolniška glavnica K 8.000.000.

Rezervni zaklad K 1.000.000.

Vloge na knjižice po 4³/₄%, v tekočem računu po dogovoru.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst, deviz-valut.
Borzna naročila.

Eskont menic
— Stavbeni krediti. —
Predujmi na vrednostne papirje.
Srečke na obroke.

Sprejemanje vrednot v varstvo in oskrbovanje.
Safes.
Nakazila v inozemstvo.
Kreditna pisma.